

Dosarul nr. 3ra-771/2022
2-16185895-01-3ra-01082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: L. Holevițcaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mâra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

5 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea în contencios administrativ
depusă de Societatea pe Acțiuni ”Semnal” împotriva Primarului general al
municipiului Chișinău, Direcției Generale locativ-comunale și amenajare, persoane
terțe Guștiuc Iulia, Guștiuc Ion, Guștiuc Nicolae, Guștiuc Victor, Asociația de
Coproprietari în Condominiu nr.55/610, Agenția Proprietății Publice privind
constatarea nulității actului administrativ individual,

împotriva deciziei din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău împotriva
hotărârii din 20 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 11 august 2016, Societatea pe Acțiuni ”Semnal” s-a adresat în instanța de
judecată cu acțiunea în contencios administrativ împotriva Primarului general al
mun. Chișinău, Direcției Generale locativ-comunale și amenajare, prin care a
solicitat constatarea nulității dispoziției nr. 622-d din 8 iunie 2016 a Primăriei
municipiului Chișinău ”Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru
apartamentul nr. 188 din str. Hristo Botev, 25, dnei Iulia Guștiuc” și a ordinului de
repartiție a spațiului eliberat dnei Iulia Guștiuc pentru odaia nr. 188 din bunul
imobil din str. Hristo Botev, 25, mun. Chișinău.

În argumentarea acțiunii depuse, a invocat că Societatea pe Acțiuni „Semnal”
este gestionarul bunului imobil din mun. Chișinău, str. Hristo-Botev 25, fapt
confirmat prin Adeverința de privatizare nr. 572/03 din 10 ianuarie 1998.

La data de 8 iunie 2016, Primăria municipiului Chișinău a emis Dispoziția nr.
622-d „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentului 188
din str.Hristo-Botev 25, mun. Chișinău dnei Iulia Guștiuc (cu soțul și doi fii).

Ulterior, Direcția Generală locativ-comunală și amenajare a eliberat ordin de repartitie dnei Guștiuc Iulia pentru odaia nr. 188 din bunul imobil situat pe str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău.

În acest sens, invocă că art. 53 din Constituție consfințește dreptul fundamental al persoanei vătămate într-un drept de o autoritate publică prin emiterea unui act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea prejudiciului.

În conformitate cu prevederile imperative ale art. 14 din Legea nr. 793-XIV, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege printr-un act administrativ va solicita printr-o cerere prealabilă a autorității emitente, în termenul de 30 zile de la data comunicării actului, revocarea în tot sau în parte a acestuia.

Așadar, Societatea pe Acțiuni "Semnal" consideră că Dispoziția nr. 622-d din 8 iunie 2016 și ordinul de repartitie sunt acte ilegale și încalcă grav dreptul locatarilor legali ai căminului din str. Hristo-Botev, 25, mun. Chișinău și ale reclamantei, precum și vine în contradicție cu alte prevederi constituționale și legale aplicabile, motiv pentru care solicită anularea acestora și protejarea drepturilor sale legitime, precum și a locatarilor legali.

Reieșind din gravele încălcări admise la emiterea dispoziției nr. 622-d din 8 iunie 2016, precum și a ordinului de repartitie, a solicitat pârâtului, prin cererea prealabilă, revocarea acesteia, pornind de la caracterul nul pe care-l comportă, dată fiind adoptarea unui act administrativ de către o autoritate lipsită de competență, precum și cu încălcarea procedurii stabilite, circumstanțe care au atras lezarea drepturilor și intereselor reclamantei.

Reiterează că cererea prealabilă din 24 iunie 2016 nu a fost examinată, astfel încât reclamanta uzează de dreptul de a înainta prezenta acțiune, întru apărarea drepturilor și intereselor garantate de lege.

Conform art. 16 din Legea nr. 793-XIV cu privire la contenciosul administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate. (2) Acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluționarea în termen legal ori prin respingerea cererii prealabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate. (3) Reclamanții, în acțiunile născute din raporturi de contencios ministrativ, sunt scutiți de plata taxei de stat.

Cu referire la aceasta, reclamanta învederează instanței că deține dreptul de gestiune și administrare economică a bunului imobil din str. Hristo Botev 25, mun. Chișinău și consideră că doar ea este în drept, conform legii, să elibereze acte precum ordin de repartitie persoanelor fizice, salariații ai Societății pe Acțiuni "Semnal".

Indică faptul că a eliberat tuturor salariaților săi actele necesare privatizării, cum ar fi: ordin de repartitie a spațiului locativ, fișa de locuință, tabel nominal pe

încăperile din imobilul din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău, precum și a întocmit lista cu numerotația odăilor.

Astfel, Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală locativ-comunală și amenajare nu dețin niciun drept legal să elibereze acte pe care doar reclamanta are dreptul să le elibereze salariaților săi.

În opinia reclamantei, actele administrative în baza cărora autoritatea pârâtă invocă că ar deține drepturi asupra bunului imobil din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău nu produc efecte juridice, acestea fiind contestate în instanța de judecată, precum și suspendate efectele lor.

La 11 noiembrie 2002, a fost emisă Hotărârea de Guvern nr. 1440 cu privire la transmiterea căminului amplasat pe str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău. La 4 decembrie 2003, Curtea Supremă de Justiție a emis Hotărârea prin care s-a dispus anularea Hotărârii de Guvern nr. 1440 din 11 noiembrie 2002. Reiterează în acest sens că există deja o hotărâre judecătorească (decizia Curții Supreme de Justiție din 4 decembrie 2003) definitivă și irevocabilă, având puterea lucrului judecat, prin care a fost anulată transmiterea gestiunii economice a căminului nr. 3 din str. Hristo Botev 25 de la Societatea pe Acțiuni "Semnal".

Ulterior, la data de 19 mai 2015, Consiliul municipal Chișinău a emis Decizia nr. 3/25-3, prin care s-a dispus acceptarea transmiterii în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunală și amenajare a bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, căminul nr. 3 din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău. La 8 iulie 2015, reclamanta, aflând despre acest act administrativ, realizând caracterul ilegal al acestuia, s-a adresat Consiliului municipal Chișinău cu cerere prealabilă.

În acest sens, menționează că, la data de 18 august 2015, Judecătoria sectorului Centru a emis încheierea nr. 3-1312/15, prin care a dispus suspendarea Deciziei nr.3/25-3 din 19 mai 2015 a Consiliului municipal Chișinău privind transmiterea în proprietatea mun. Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. Hristo-Botev 25. Instanța a aplicat sechestru asupra bunului imobil litigios. Reiterează că încheierea din 18 august 2015 emisă de Judecătoria Centru produce efecte juridice până în prezent.

Ulterior, la 21 aprilie 2016, Consiliul municipal Chișinău a emis ilegal Decizia nr. 1/42 cu privire la primirea în proprietatea Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale locativ-comunale și amenajare a bunului imobil din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău.

La data de 15 iunie 2016, Judecătoria sectorului Centru a emis încheierea nr. 3-896/2016, prin care a dispus, în scopul asigurării acțiunii depuse de Societatea pe Acțiuni "Semnal" vs Consiliul municipal Chișinău privind contestarea actului administrativ, suspendarea executării deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chișinău și a aplicat sechestru asupra bunului imobil din mun. Chișinău, str. Hristo-Botev 25, nr. cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx.

Respectiv actul administrativ inițial - decizia nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 - era suspendat la momentul emiterii deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, fapt ce demonstrează că Consiliul municipal Chișinău a emis un act ilegal, contrar legislației în vigoare și care încalcă flagrant actele de dispoziție ale instanței de judecată.

La fel, menționează că, la data de 10 iunie 2016, în adresa reclamantei a parvenit răspunsul nr. 13.05/014-066 din iunie 2016, prin care Cancelaria de stat a informat că a efectuat controlul legalității deciziei menționate și a constatat că decizia nr. 1/42 din 21.04.2016 emisă de Consiliul municipal Chișinău contravine legislației în vigoare, iar ca rezultat, la data de 27 mai 2016, Cancelaria de Stat a emis notificarea nr. 1304/01-1009 privind abrogarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

O altă circumstanță care demonstrează ilegalitatea actelor administrative, în opinia reclamantei, este faptul că, în procedura executorului judecătoresc Marianciuc Evelina se află documentul executoriu nr. 3ca-458/2003 din 29 decembrie 2003, emis de Curtea de Apel Chișinău, prin care s-a obligat Departamentul Privatizării să numească o comisie pentru privatizarea fondului locativ din str. Hristo Botev 25, mun. Chișinău, cu participarea reprezentanților Societății pe Acțiuni „Semnal”. Totodată, Departamentul Privatizării, Agenția Teritorială de Privatizare și reclamanta au fost obligați să efectueze privatizarea fondului locativ din căminul nr. 3 de pe str. Hristo Botev 25, conform legislației în vigoare.

Consiliul municipal Chișinău are obligația de a efectua privatizarea fondului locativ din căminul de pe str. Hristo Botev, 25, mun. Chișinău, în baza documentelor (ordin de repartitie, tabele nominale, fișe de evidență) eliberate de Societatea pe Acțiuni ”Semnal” în anul 2004. Reiterează că Primăria municipiului Chișinău cunoștea despre procedura de executare, despre obligația acesteia ca instituție abilitată să efectueze privatizarea fondului locativ împreună cu reclamanta, care are dreptul de gestiune economică asupra imobilului individualizat, fapt ignorat de către pârât.

Concluzionând că emiterea actului administrativ contestat vine în contradicție cu prevederile constituționale și normative care garantează principiile fundamentale de drept, cum sunt principiul legalității și al statului de drept (art. 1 alin. (3) din Constituție), ocrotirea persoanei și a drepturilor acesteia ca atribuție primordială a statului (Titlul II, Cap. I din Constituție), solicită admiterea acțiunii.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, acțiunea Societății pe Acțiuni ”Semnal” împotriva Primarului general al municipiului Chișinău, Direcției Generale locativ-comunale și amenajare privind constatarea nulității actului administrativ individual a fost admisă.

S-a constatat nulitatea dispoziției nr. 622-d din 8 iunie 2016 a Primăriei municipiului Chișinău „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. 188 din str. Hristo Botev, 25, dnei Iulia Guștiuc” și a ordinului de repartitie eliberat doamnei Iulia Guștiuc în baza dispoziției nr. 622-d din 8 iunie 2016.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 11 decembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Primarul general al municipiului Chișinău a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, iar la 9 februarie 2021, cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost depusă motivarea apelului.

Prin decizia din 10 mai 2022 Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Primarul general al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La data de 11 mai 2022, Primarul general al municipiului Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii (f.d. 156, vol. II).

Ulterior, la data de 27 iulie 2022, Primarul General al municipiului Chișinău a prezentat motivarea recursului.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, deoarece la emiterea actului judecătoresc instanța a aplicat eronat normele de drept material.

Reiterând argumentele prezentate în apel, învederează instanței de recurs că încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău, prin care în scopul asigurării acțiunii depuse de SA „Semnal” vs Consiliul municipal Chișinău privind contestarea actului administrativ, a fost suspendată executarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chișinău, fiind aplicat sechestru asupra bunului imobilul din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău, a fost adoptată la 15 iunie 2016, însă dispoziția contestată a fost emisă la 8 iunie 2016.

Prin urmare, încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău nu poate avea efect retroactiv asupra dispoziției contestate/anulate din 8 iunie 2016.

A evidențiat că instanța nu a luat în considerație faptul că prin pct. 3 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău, a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. Hristo-Botev 25.

Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a fost contestată în instanța de judecată de către SA „Semnal”, Eduard Mândru, Maria Lazu, Veronica Pînzaru, Oxana Carauș-Plăcinta, Igor Spânu, Nadejda Hîncu și alții, care se află spre examinare în cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani.

A comunicat că o hotărâre a instanțelor naționale în acest sens nu există, instanța de judecată urmează să se expună pe marginea legalității/ilegalității deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

Așadar, dispoziția anulată/declarată nulă a fost emisă în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

În cadrul instanțelor naționale toate 27 de dispoziții ale Primarului general al municipiului Chișinău - acte subsecvente prin care au fost eliberate ordinele de repartiție pentru apartamentele din str. Hristo-Botev 25 au fost contestate de către SA „Semnal”.

Prin urmare, atât prima instanță, cât și instanța de apel urmau să suspende la cererea participanților la proces sau din oficiu în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze.

A precizat că mai multe dispoziții ale Primarului general al municipiului Chișinău au fost anulate de către instanță, dar există și altfel de hotărâri prin care instanța judecătorească a considerat legal emisă dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău (hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani nr. 12-3-36227-19062019 (dos. nr. 3-3010/19), menținută prin decizia nr. 2-19104470-02-

3a-02062021 din 9 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost menținută dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr. 623-d din 8 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. 139 din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău, Oxanei Cărăuș-Plăcintă”.

A notat Primarul general al municipiului Chișinău că, nu există o Hotărâre de Guvern de transmitere a căminului în gestiunea Consiliului municipal Chișinău, astfel instanța de apel incorect a reținut că actele de dispoziție emise de Primăria mun. Chișinău asupra respectivului imobil, sunt nule. Or, dreptul de dispoziție asupra patrimoniului din str. Hristo-Botev, 25, mun. Chișinău îl are doar proprietarul - Guvernul Republicii Moldova.

A relatat că Societatea pe Acțiuni „Semnal” nu a adus careva probe incontestabile, care ar confirma încălcarea drepturilor sale, ce ar cauza prejudicii materiale și morale, prin eliberarea de către autoritatea publică locală a actelor contestate, de aceea nu poate constitui drept temei pentru anularea actului administrativ, care după cum se demonstrează, au fost eliberate în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

În acest sens, reclamanta nu era în drept de a se adresa în procedura contenciosului administrativ privind constatarea nulității dispoziției nr. 622-d din 8 iunie 2016 a Primăriei municipiului Chișinău ”Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. 188 din str. Hristo Botev, 25, dnei Iulia Guștiuc” și a ordinului de repartitie a spațiului eliberat dnei Iulia Guștiuc pentru odaia nr. 188 din bunul imobil din str. Hristo Botev, 25, mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 10 mai 2022, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că la 11 mai 2022, Primarul general al municipiului Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 10 mai 2022.

Tot actele cauzei atestă că decizia motivată din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului Primarul general al municipiului Chișinău, la 30 iunie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul poștal nr. DS8006909052AS anexat la materialele dosarului (f.d.161, vol. II).

Se mai constată că la 27 iulie 2022, Primarul general al municipiului Chișinău a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 165, vol. II).

Astfel, recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău împotriva deciziei din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

La 3 august 2022, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului depus de Primarul general al municipiului Chișinău, cu înștiințarea despre

necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 179, vol. II), însă intimații nu și-au valorificat acest drept procesual.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând admisibilitatea recursului, l-a numit pentru judecare în completul din 5 judecători, prin încheierea din 21 septembrie 2022.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Astfel, prin prisma art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Conform art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

În corespundere cu prevederile art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Reglementări similare rezultă și din art. 219 alin. (1) și (2) Cod administrativ, care stipulează că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt.

Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

După cum denotă actele cauzei, Societatea pe Acțiuni ”Semnal” s-a adresat în instanța de judecată cu acțiunea în contencios administrativ împotriva Primarului general al mun. Chișinău, Direcției Generale locativ-comunale și amenajare, prin care a solicitat constatarea nulității dispoziției nr. 622-d din 8 iunie

2016 a Primăriei municipiului Chișinău „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. 188 din str. Hristo Botev, 25, dnei Iulia Guștiuc” și a ordinului de repartitie a spațiului eliberat dnei Iulia Guștiuc pentru odaia nr. 188 din bunul imobil din str. Hristo Botev, 25, mun.Chișinău.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis cererea de chemare în judecată depusă de Soxietatea pe Acțiuni „Semnal”, a constatat nulitatea dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. nr. 622-d din 8 iunie 2016 a Primăriei municipiului Chișinău „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. 188 din str. Hristo Botev, 25, dnei Iulia Guștiuc” și a ordinului de repartitie eliberat doamnei Iulia Guștiuc în baza dispoziției nr. 622-d din 8 iunie 2016.

Judecând apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse de recurent, conchide că instanța de apel a judecat formal cauza și nu a cercetat pe deplin starea de fapt a speței, fapt prin care a încălcat normele de drept procedural și a emis o hotărâre nemotivată.

Astfel, se constată că instanța de apel, judecând apelul depus de Primarul general al mun. Chișinău, a reținut în linii generale ca temei de admitere a acțiunii, faptul că dispunerea de către Primăria municipiului Chișinău asupra imobilului din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău, în lipsa dreptului de dispoziție, constituie un viciu deosebit de grav, care atrage nulitatea actului administrativ individual dispoziția nr. 622-d din 8 iunie 2016 a Primăriei municipiului Chișinău „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. 188 din str. Hristo Botev, 25, dnei Iulia Guștiuc” și a actului subsecvent - ordinul de repartitie pentru odaia nr. 188 din bunul imobil din str. Hristo Botev, 25, mun.Chișinău, eliberat de către Direcția generală locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău în baza dispoziției nr. 622-d din 8 iunie 2016 a Primăriei municipiului Chișinău.

Instanța de recurs constată, însă, că o asemenea abordare de către instanța de apel este una pripită, instanța urma să clarifice toate circumstanțele ce au importanță majoră pentru soluționarea corectă a cauzei.

Așadar, pe tot parcursul examinării cauzei în fond, inclusiv și în cererea de apel, reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău a susținut că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 a fost acceptată primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău imobilul din str. Hristo-Botev 25, mun.Chișinău, iar prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 și acceptată repetat transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ comunale și amenajarea Consiliului municipal Chișinău a blocului din str. Hristo-Botev 25, mun.Chișinău.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că decizia Consiliului municipal Chișinău

nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ- comunale și amenajare a imobilului din str. Hristo-Botev 25, care a stat la baza adoptării dispoziției nr. 622-d din 8 iunie 2016 a Primăriei municipiului Chișinău „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. 188 din str. Hristo Botev, 25, dnei Iulia Guștiuc” este contestată, la moment cauza aflându-se pe rol în instanța de judecată.

Tot din actele cauzei rezultă că, prin încheierea din 18 octombrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost admisă cererea de suspendare a procesului înaintată de Primarul general al mun. Chișinău, Direcția Generală locativ-comunală și amenajare și a fost suspendată examinarea cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunală și amenajare, intervenient accesoriu Iulia Guștiuc privind constatarea nulității dispoziției Primăriei mun. Chișinău și a ordinului de repartitie, pînă la data rămânerii irevocabile a hotărârii pe marginea acțiunii depuse de Societatea pe Acțiuni „Semnal” împotriva Consiliului mun. Chișinău privind contestarea actului administrativ, dosar aflat în gestiunea judecătorului Nicolae Costin de la Judecătoria Centru, mun. Chișinău (f.d. 52-53, vol. I).

Deși la materiale cauzei nu a fost prezentată hotărâre judecătorească irevocabilă pe marginea acțiunii depuse de Societatea pe Acțiuni „Semnal” împotriva Consiliului mun. Chișinău privind contestarea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, totuși Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, prin încheierea din 28 ianuarie 2019, a reluat procesul, invocând că au dispărut circumstanțele care au dus la suspendarea procesului (f.d. 74, vol. I).

Mai mult, instanța de recurs remarcă faptul că dispoziția nr. 622-d din 8 iunie 2016 a Primăriei municipiului Chișinău a fost emisă urmare a adoptării de către Consiliul municipal Chișinău a deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

În contextul dat, având în vedere că obiectul prezentei acțiuni intentate în ordinea contenciosului administrativ este conex cu obiectul litigiului aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, rezultă că prezenta cauză nu putea fi judecată înainte de soluționarea respectivei cauze conexe și pronunțarea hotărârii judecătorești irevocabile prin care să fie verificată cu precădere legalitatea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, după care instanța să se expună asupra legalității actelor administrative contestate în prezentul litigiu.

Or, hotărârea pe dosarul menționat cu certitudine este în măsură să modifice raporturile juridice dintre părți, prin urmare prezenta cauză nu urma a fi examinată înainte de soluționarea primei cauze inițiate la acțiunea Societății pe Acțiuni „Semnal” împotriva Consiliului mun. Chișinău privind contestarea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 și care în prezent se află în proces de examinare la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Respectiv, prin prisma art. 195 din Codul administrativ, la aspectul dat sunt incidente prevederile art. 261 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură civilă, care stipulează că la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe.

În conformitate cu art. 262 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, procesul se suspendă pînă la data rămânerii irevocabile a hotărârii, deciziei,

sentinței sau încheierii judecătorești sau până la data hotărîrii emise în baza materialelor examinate pe cale administrativă sau în ordinea jurisdicției constituționale – în cazurile prevăzute la art. 261 lit. h).

Mai mult decât atât, instanța de recurs va remarca că instanța de apel într-un mod neînțeles pe de o parte a stabilit că decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. Hristo-Botev 25 nu este unul translativ de proprietate, reprezentând doar unul din etapele necesare transiterii blocului locativ enunțat în gestiunea municipalității, iar pe de altă parte aceasta a constatat că efectele juridice ale deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, au fost suspendate prin încheierea din 18 octombrie 2016 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, adoptată în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

Instanța de recurs notează că potrivit art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, în vigoare la acel moment, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

În același timp, art. 2 din legea menționată prevede că, prin persoană vătămată într-un drept al său – se înțelege orice persoană fizică sau juridică care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Așadar, în interpretarea acestei norme legale, este evident că examinarea prezentei cauze implică, în primul rând, clarificarea situației ce ține anume de existența dreptului vătămat al Societății pe Acțiuni „Semnal” prin adoptarea de către Consiliul municipal Chișinău a dispoziției contestate.

Pe când, instanțele de judecată nu au supus examinării în niciun mod chestiunea cu privire la existența dreptului vătămat al Societății pe Acțiuni „Semnal” în proces de insolvență în prezenta cauză.

Așa fiind, omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Superficialitatea examinării cauzei de către instanța de apel se atestă și prin faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au trecut cu vederea și nu au apreciat nici într-un mod scrisoarea Primăriei municipiului Chișinău nr. 04-120/9313 din 13 ianuarie 2015 prin care a fost informată Pretura sectorului Botanica despre faptul că blocul locativ din str. Hristo- Botev 25 nu poate fi primit în proprietatea municipiului Chișinău, deoarece în adresa Consiliului municipiului Chișinău nu a parvenit nici o hotărâre de Guvern în acest sens, prin urmare terenul aferent este înregistrat în proprietatea Republicii Moldova.

Respectiv, prin prisma caracterului devolutiv al apelului și respectând principiile dreptului administrativ și ale unui proces echitabil, Curții de Apel Chișinău îi revenea o deosebită obligație de a exercita controlul judiciar complet, în fapt și în drept, manifestat prin verificarea corectitudinii soluției pronunțate de prima instanță, precum și să efectueze o nouă judecare în fond a cauzei.

În instanța de apel, potrivit art. 194 din Codul administrativ, se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Iar, prin prisma art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile Capitolului II din Cartea a treia, dacă din prevederile prezentului Capitol III nu rezultă altceva.

Din sensul normelor citate supra și ținând cont de specificul apelului în contencios administrativ, rezultă că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel trebuie să înlăture omisiunile de procedură admise de către prima instanță.

Față de toate aceste considerente și având în vedere că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea legislației procedurale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

Se casează integral decizia din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea în contencios administrativ depusă de Societatea pe Acțiuni ”Semnal” împotriva Primarului general al municipiului Chișinău, Direcției Generale locativ-comunale și amenajare, persoane terțe Guștiuc Iulia, Guștiuc Ion, Guștiuc Nicolae, Guștiuc Victor, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/610, Agenția Proprietății Publice privind constatarea nulității actului administrativ individual, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Aliona Miron

Nicolae Craiu